

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา

ตำบลท่าพระยา อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

คำนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยาดำเนินการจัดทำขึ้นตามกรอบคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ของสำนักงาน ป.ป.ท. โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจาก ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านช่องทางข้อมูลสาธารณะ (OIT) ข้อ O๒๑ ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์หรืออาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน เพื่อจัดให้มีแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และเพื่อเป็นกรอบขั้นตอนของการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน และเป็นไปตามหลักวิชาการที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการ สามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนดังกล่าว สามารถลดความเสี่ยงหรือผลกระทบที่ส่งผลต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยาในองค์กรต่อไป

(นายอิทธิพัทธ์ เหลี้ยวตระกูล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙

บทนำ

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นที่ ๒๑ ว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักงาน ป.ป.ท. โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ ได้จัดทำคู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจาก ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ (๒) ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (๓) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านช่องทางข้อมูลสาธารณะ (OIT) ข้อ ๐๒๑ ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา จึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตฉบับนี้ขึ้น โดยอาศัยกรอบแนวทางของระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems: CRMS) ตามคู่มือ ป.ป.ท. ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ มาเป็นกรอบในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อค้นหาและระบุจุดอ่อนของระบบงานที่อาจเป็นช่องว่างก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒. เพื่อวิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการหลัก
๓. เพื่อกำหนดมาตรการป้องกัน สกัดกั้น ลด และควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพื่อปิดโอกาสการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐและส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance)
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในระบบธรรมาภิบาล ให้เกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ

กรอบแนวคิด และนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือ กันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความ เสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต		
ด้านที่ ๑	ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ / ข้อบังคับของหน่วยงาน
ด้านที่ ๒	ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของ ทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
การบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต	การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริตและเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการและหามาตรการป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties.
ของขวัญ	หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยภัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสมเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึง ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับ การฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้าหรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดโดย ธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- ๒) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ตามกรอบประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการ
- ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

จากการรายงานผลการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น ๔ กระบวนการงาน ได้แก่

๑. การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง รื้อถอนและการควบคุมอาคาร ระดับความเสี่ยงปานกลาง
๒. การประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ระดับความเสี่ยงต่ำ
๓. ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ระดับความเสี่ยงปานกลาง
๔. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน ระดับความเสี่ยงต่ำ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา จึงคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการ ที่เป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต โดยพิจารณาการค้นหาค่าความเสี่ยงการทุจริตที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐาน หรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้า ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา มีการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการหลายภารกิจงาน ดังนั้น จึงพิจารณาคัดเลือกกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการใช้อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต ของทางราชการมาเป็นประเด็นในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม/กองคลัง

ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง รื้อถอนและการควบคุมอาคาร

หน่วยงานรับผิดชอบ กองช่าง

ประเภทความเสี่ยง ด้านที่ ๑ การอนุมัติ อนุญาต

ขั้นตอนที่ ๒ : การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk Identification)

ตาราง ๑ : ระบุความเสี่ยงการทุจริต (Known factor และ Unknown factor)

พฤติกรรม/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknown factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
มีการเรียกเก็บเงินนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ จากผู้ขอรับบริการ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ให้ง่ายและสะดวกรวดเร็วขึ้น หรือได้รับการยกเว้น หรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย		✓
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
ผู้บริหารสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกกับสินบน		✓

ตาราง ๒ : ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	กระบวนการ / โครงการ	ประเภทความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม สำนัก ปลัด)	การอนุมัติ อนุญาต (ด้านที่ ๑)	เจ้าหน้าที่ละเว้นการตรวจสอบสถานประกอบการหรืออนุมัติ ให้ผิดกฎหมายเพื่อเรียกรับผลประโยชน์	๕	๒	๑๐	สูง
๒	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง รื้อถอน และการควบคุมอาคาร (กองช่าง)	การอนุมัติ อนุญาต (ด้านที่ ๑)	เจ้าหน้าที่เรียก/รับสิ่งตอบแทน เพื่อเร่งรัดหรืออนุมัติคำขอ อนุญาตก่อสร้างโดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย	๕	๓	๑๕	สูงมาก

หมายเหตุ: การระบุประเด็นความเสี่ยงข้างต้นเป็นการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต โดยมุ่งเน้นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ตามแนวทางคู่มือ ป.ป.ท. ปี ๒๕๖๙ ข้อกำหนดขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๓ : การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk Analysis & Evaluation)

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) แต่ละปัจจัยแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

- ◆ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ◆ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ตารางที่ ๑ : เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)			
ระดับ	คำอธิบาย	จำนวนครั้ง	เกณฑ์ (ร้อยละ)
๕	สูงมาก (Catastrophic)	มากกว่า ๕ ครั้งต่อปี	มากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๔	สูง (Likely)	ไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี	ร้อยละ ๑๐
๓	ปานกลาง (Possible)	ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี	ร้อยละ ๕
๒	ต่ำ (Unlikely)	ไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี	ร้อยละ ๓
๑	ต่ำมาก (Rare)	๑ ครั้งต่อปี	ต่ำกว่าร้อยละ ๑

ตารางที่ ๒ : เกณฑ์ผลกระทบการทุจริต (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	คำอธิบาย	ผลกระทบทางการเงิน	ผลกระทบด้านอื่น
๕	สูงมาก (Almost Certain)	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ/เจ้าหน้าที่ที่ถูกลงโทษ คุ้มครองความผิด/ เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม / เกิดการฟ้องร้องต่อศาล / องค์การตรวจสอบความเสียหาย
๔	สูง (Major)	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส/ สื่อมวลชนลงข่าวออนไลน์อย่างต่อเนื่อง
๓	ปานกลาง (Moderate)	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบภายใน/ภายนอกเข้าตรวจสอบ ตรวจสอบข้อเท็จจริง / มีการส่งหนังสือร้องเรียน
๒	ต่ำ (Minor)	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส (มีคำร้องเรียนอย่างเป็นทางการ)
๑	ต่ำมาก (Insignificant)	ความเสียหายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน / เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูลภายใน

หมายเหตุ: เกณฑ์ข้างต้นกำหนดให้ครบ ๕ ระดับตามข้อกำหนดตัวชี้วัดย่อยที่ ๑.๑ (Risk criteria) ของคู่มือ ป.ป.ท. ๒๕๖๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต

ตารางที่ ๑ : ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต (Risk Matrix 5x5 ตามเกณฑ์ ป.ป.ท. ๒๕๖๙)

การคำนวณระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิด (Likelihood) × ผลกระทบ (Impact) โดยจำแนกระดับสี ดังนี้

โอกาส / ผลกระทบ	ผลกระทบ ระดับ ๑	ผลกระทบ ระดับ ๒	ผลกระทบ ระดับ ๓	ผลกระทบ ระดับ ๔	ผลกระทบ ระดับ ๕
โอกาสระดับ ๕	ปานกลาง (๕)	สูง (๑๐)	สูงมาก (๑๕)	สูงมาก (๒๐)	สูงมาก (๒๕)
โอกาสระดับ ๔	ต่ำ (๔)	ปานกลาง (๘)	สูง (๑๒)	สูงมาก (๑๖)	สูงมาก (๒๐)
โอกาสระดับ ๓	ต่ำ (๓)	ปานกลาง (๖)	ปานกลาง (๙)	สูง (๑๒)	สูงมาก (๑๕)
โอกาสระดับ ๒	ต่ำ (๒)	ต่ำ (๔)	ปานกลาง (๖)	ปานกลาง (๘)	สูง (๑๐)
โอกาสระดับ ๑	ต่ำ (๑)	ต่ำ (๒)	ต่ำ (๓)	ต่ำ (๔)	ปานกลาง (๕)

สีแดง = สูงมาก (๑๕ คะแนนขึ้นไป)	สีส้ม = สูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)	สีเหลือง = ปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)	สีเขียว = ต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
------------------------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

ตารางที่ ๒ ตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รหัสความเสี่ยง	กระบวนการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทสินบน	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ผลกระทบ (I)	คะแนน (L×I)	ระดับความเสี่ยง	หน่วยงาน	ด้านที่ประเมิน
R-01	การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	เจ้าหน้าที่ละเว้นการตรวจสอบสถานประกอบการหรืออนุมัติให้ผิดกฎหมายเพื่อแลกผลประโยชน์	เงินสด / สิ่งของ	5	2	2	10	สูง	สำนักปลัด	ด้านที่ ๑
R-02	การขออนุญาตก่อสร้างอาคารดัดแปลง รื้อถอน และการควบคุมอาคาร (ตาม พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๖๒)	เจ้าหน้าที่เรียก/รับสิ่งตอบแทนเพื่อเร่งรัดหรืออนุมัติคำขออนุญาตก่อสร้างโดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย	เงินสด / สิ่งของ / การรับความบันเทิง / ค่าอำนวยความสะดวก	5	3	3	15	สูงมาก	กองช่าง	ด้านที่ ๑

สรุปผลการประเมิน: ความเสี่ยงระดับสูงมาก (สีแดง) 1 ประเด็น | ระดับสูง (สีส้ม) 1 ประเด็น

ขั้นตอนที่ ๕ : แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Risk Response Plan)

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) จะต้องเชื่อมโยงสอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน โดยมุ่งเน้นการควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) และการตรวจสอบเฝ้าระวัง (Monitoring Control) ตามแนวทาง ป.ป.ท.๒๕๖๔ โดยความเสี่ยงในโซ่สีแดงจะได้รับการดำเนินการเป็นลำดับแรก

ตารางที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลผลิต/ตัวชี้วัด
R-01 ประเด็นความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่ละเว้นการตรวจสอบสถานประกอบการหรืออนุมัติให้ผิดกฎหมายเพื่อแลกผลประโยชน์				
๑	กำหนดให้มีการตรวจสอบสถานประกอบการร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและตัวแทนชุมชน บันทึกผลทุกครั้ง และรายงานผู้บริหารท้องถิ่นทราบ	งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม/สำนักปลัด	ทุกคำขออนุญาต	รายงานการตรวจสอบ
๒	เปิดเผยรายชื่อสถานประกอบการที่ได้รับ/ถูกปฏิเสธใบอนุญาตบนเว็บไซต์	งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม/สำนักปลัด	ภายใน ม.ค. ๒๕๗๐	จำนวนข้อมูลเผยแพร่
๓	จัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน ทางเว็บไซต์หลัก และช่องทางเฉพาะ (ปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน)	สำนักปลัด	ตลอดปีงบประมาณ	จำนวนเรื่องร้องเรียน
R-02 ประเด็นความเสี่ยง: เจ้าหน้าที่เรียก/รับสิ่งตอบแทนเพื่อเร่งรัดหรืออนุมัติคำขออนุญาตก่อสร้างโดยไม่ตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมาย				
๑	จัดทำ Flow Chart ขั้นตอนออกใบอนุญาตพร้อมระยะเวลา ดำเนินการชัดเจน ติดประกาศ ณ จุดบริการและเผยแพร่เว็บไซต์	กองช่าง	ภายใน พ.ย. ๒๕๖๔	มี Flow Chart ประกาศ
๒	ใช้ระบบนัดหมายออนไลน์ลดการเผชิญหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ขอรับบริการ/ บริการ e-Service	กองช่าง	ภายใน ธ.ค. ๒๕๖๔	ระบบนัดหมาย/ e-Service
๓	จัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน ทางเว็บไซต์หลัก และช่องทางเฉพาะ (ปกปิดชื่อผู้ร้องเรียน)	สำนักปลัด	ตลอดปีงบประมาณ	จำนวนเรื่องร้องเรียน

การติดตามและประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตดำเนินการตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการที่กำหนดมีประสิทธิภาพในการลดความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการดังนี้

๑. การรายงานและการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ ป.ป.ท.

รอบการ รายงาน	กำหนดการ	สาระสำคัญ	ผู้รับผิดชอบ	ช่องทางเผยแพร่
รอบที่ ๑	มิถุนายน ๒๕๖๙	รายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการ ทุจริต (รอบ ๖ เดือน)	สำนักปลัด	เว็บไซต์ อบต.
รอบที่ ๒	ตุลาคม ๒๕๖๙	รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงการทุจริต (รอบ ๑๒ เดือน)	สำนักปลัด	เว็บไซต์ อบต.

๒. การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ฉบับนี้ ต้องผ่านขั้นตอนดังต่อไปนี้ เพื่อให้มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ

- ๑. ได้รับความเห็นชอบหรืออนุมัติจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา
- ๒. นำเสนอต่อที่ประชุมฯ อบต. เพื่อรับทราบและสั่งการ
- ๓. เผยแพร่บนเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าพระยา ภายใต้หัวข้อการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน